

3. Code voor "Goed onderwijsbestuur" in het voortgezet onderwijs

De VO-raad heeft als sectororganisatie voor het voortgezet onderwijs in 2007 een code voor goed onderwijsbestuur in het voortgezet onderwijs vastgesteld. Deze code is in 2015 grondig aangepast aan de actuele stand van de ontwikkeling van de governance in de onderwijssector. Dat heeft geleid tot een aanscherping van de regels die voor de onderwijsorganisaties in het voortgezet onderwijs gelden. Bovendien geldt het volgen van de aangescherpte sectorcode als een voorwaarde voor het lidmaatschap van onderwijsorganisaties van de VO-raad. Op de naleving van de code wordt strakker toegezien.

De code is te downloaden van de site van de vo-raad: www.vo-raad.nl.

De wijze waarop binnen Stad & Esch invulling wordt gegeven aan de aangescherpte sectorcode VO is verantwoord in onderstaand schema.

Checklist Sectorcode VO Stad & Esch

Nr	Governance-eisen Sectorcode VO	Invulling Stad & Esch	periodiek
1	Het bestuur publiceert a. de statuten, het bestuursreglement, reglementen inzake het functioneren van het bestuur en het interne toezicht, het professioneel statuut, de integriteitscode, de klachtenregeling(en), de klokkenluidersregeling, b. het jaarverslag, al dan niet betaalde (hoofd- en) nevenfuncties van bestuurder(s) en toezichthouder(s) en de gegevens over het bestuur en de interne toezichthouder(s) op de website van de onderwijsorganisatie.	Genoemde reglementen zijn in het Handboek Governance van Stad & Esch opgenomen en op de website gepubliceerd.	jaarverslag
2	Het bestuur zorgt dat de doelstellingen en de aanpak van de horizontale dialoog met externe stakeholders in de organisatie worden geformaliseerd, verankerd, onderhouden en vermeld in het jaarverslag.	Vormgeving dialoog met de samenleving	jaarverslag
3	Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren, legt de conclusies en afspraken schriftelijk vast en doet hierover verslag in het jaarverslag.	Procedure evaluatie bestuurder	jaarverslag
4	Voor het aanvaarden van een al dan niet betaalde nevenfunctie door de bestuurder(s) wordt vooraf goedkeuring gevraagd aan het interne toezicht. De criteria die dienen als basis voor het interne toezicht om zijn goedkeuring aan het aanvaarden van al dan niet betaalde nevenfuncties van de bestuurder(s) te verlenen of te onthouden, worden vastgelegd in een reglement.	bestuursreglement	
5	Een toezichthouder kan niet benoemd worden tot (dagelijks) bestuurder bij dezelfde onderwijsorganisatie als waar hij toezichthouder is of is geweest. Een bestuurder kan niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder vervullen bij een onderwijsorganisatie binnen de onderwijssector VO. Een bestuurder kan niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder vervullen bij een onderwijsorganisatie in een andere onderwijssector dan het VO, tenzij het een ander voedingsgebied betreft.	Huishoudelijk reglement RvT	bewaken
6	Belangenverstrengeling van een bestuurder is niet toegestaan en hiervan is sprake bij familiale of vergelijkbare relaties en bij zakelijke relaties met intern toezichthouders, medebestuurders of leden van het management die rechtstreeks onder het bestuur vallen. Een bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en verschaft alle relevante informatie. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan, en maakt hiervan melding in het jaarverslag.	bestuursreglement	jaarverslag

7	De rechtspersoon, vertegenwoordigd door het bestuur, bestuurt als bevoegd gezag de onderwijsorganisatie. Hem komen alle taken en bevoegdheden toe die tot het bestuur van de onderwijsorganisatie behoren. Het bestuur is daarvoor eindverantwoordelijk en kan daarop worden aangesproken.	Vastgelegd in de statuten, behoeft geen verdere regeling	
8	Besturen in het VO zijn verantwoordelijk voor: <ul style="list-style-type: none"> • de missie, de visie en de strategie van de onderwijsorganisatie, rekening houdend met haar maatschappelijke taken; • de realisatie van de doelstelling, prestaties en de kwaliteit van onderwijs en debedrijfsvoering en het bewaken van de continuïteit; • het naleven van wet- en regelgeving; • het in en buiten rechte vertegenwoordigen van de organisatie, onder meer in dialoog met de omgeving en de dialoog met de collega-onderwijsorganisaties in en buiten de vereniging; • het betrekken van de omgeving bij de missie, visie, strategie, beleid, aanbod en kwaliteitszorg van de onderwijsorganisatie. 	Is deels statutair vastgelegd en volgt overigens uit de wet.	
9	Bij de vervulling van zijn taak richt het bestuur zich naar het belang van leerlingen en hun ouders, de belangen van de overige stakeholders, het belang van de onderwijsorganisatie en naar het belang van de samenleving. De missie en doelstellingen van de onderwijsorganisatie vormen het uitgangspunt voor het handelen van het bestuur. Het bestuur handelt en besluit in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur.	Vastgelegd in de statuten	
10	Het bestuur treedt als eenheid naar buiten.	Inherent aan een eenhoofdig bestuur	
11	De wijze waarop de functies intern toezicht en bestuur onderscheiden en gescheiden worden, is vastgelegd in de statuten en/of een reglement. Daarin staat beschreven welke organen welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden hebben ten aanzien van het besturen, toezicht houden en het afleggen van verantwoording, hoe deze organen worden samengesteld en welke werkwijze deze hanteren.	Statuten, Aard en werkwijze van het toezicht en Huishoudelijk reglement RvT	
12	Indien het bestuur uit meerdere personen bestaat, wordt duidelijk omschreven wie welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft. Dit wordt vastgelegd in de statuten en/of het reglement.	n.v.t.	
13	Het bestuur legt uitgangspunten en uitwerkingen ten aanzien van professionaliteit van docenten vast.	Professioneel statuut	
14	Het bestuur bevordert een cultuur binnen de organisatie die het mogelijk maakt dat werknemers en andere belanghebbenden melding durven maken van door hen vermoede onregelmatigheden binnen de organisatie.	klokkenluidersregeling	
15	Het bestuur heeft een beleid ter bevordering van het integer handelen. Het bestuur draagt zorg voor een integriteitscode, waarin concrete regels en algemene gedragslijnen zijn geformuleerd.	Integriteitscode	
16	Het bestuur informeert het interne toezicht actief, tijdig en adequaat en verschaft alle informatie die het interne toezicht voor vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.	Statuten en huishoudelijk Reglement RvT	
17	Het interne toezicht stelt de gewenste omvang van het bestuur vast.	Is gedaan	
18	Het interne toezicht stelt de contractduur van de bestuurder(s) vast en geeft met redenen omkleed aan of wordt gekozen voor een aanstelling voor bepaalde of onbepaalde tijd.	Is gedaan	
19	Het interne toezicht maakt ten minste eens in de vier jaar een integrale balans op van het functioneren van het bestuur, op basis van in ieder geval de gemaakte afspraken over doelen en doelbereiking, en het actuele functioneren van het bestuur in relatie tot de toekomstige opgaven van de organisatie	Beoordelingsprocedure directeur-bestuurder	4-jaarlijks
20	Het interne toezicht evalueert en beoordeelt jaarlijks het functioneren van het bestuur en van de bestuurder(s). Het interne toezicht voert hiertoe functionerings- en beoordelingsgesprekken met het bestuur(s), op basis van inbreng uit de onderwijsorganisatie, en legt de uitkomsten en gemaakte afspraken schriftelijk vast.	Beoordelingsprocedure directeur-bestuurder	jaarlijks
21	Het interne toezicht laat zich bij het vaststellen van de beloning van het bestuur leiden door de wet- en regelgeving op dit punt.	WNT2 en Cao-bestuurders VO	

22	Het interne toezicht bewaakt jaarlijks de professionaliseringsbehoefte van het bestuur en ziet toe op de uitvoering.	Artikel 2, lid 4 van het reglement van de Remuneratiecommissie	<i>jaarlijks</i>
23	Het interne toezicht meldt in het jaarverslag alle al dan niet betaalde nevenfuncties van de bestuurder(s).		<i>jaarverslag</i>
24	Het interne toezicht houdt integraal en onafhankelijk toezicht op de onderwijsorganisatie, in het bijzonder op het college van bestuur, en houdt daarbij rekening met het organisatiebelang en het publieke belang.	Huishoudelijk Reglement	
25	Naast intern toezichthouder is het interne toezicht werkgever van de bestuurder(s), staat deze het bestuur als klankbord met raad terzijde.	Statuten, Huishoudelijk Reglement RvT	
26	Aanvullend op hetgeen in de Wet op het Voortgezet Onderwijs, art. 24e1 is vastgelegd, is het de taak van het interne toezicht toezicht te houden op: <ul style="list-style-type: none"> • het besturen van de kwaliteit van onderwijs en van de kwaliteitszorg; • de onderwijsinhoudelijke, personele en financiële meerjarenraming en de prognoses van leerlingaantallen; • de financiële sturing en de kwaliteit van de administratieve organisatie; • risico-inventarisatie en risicomanagement; • externe verbindingen; • processen naar (bestuurlijke) (de-)fusie; • de kwaliteit van het eigenfunctioneren. 	Toezichtkader Taakstelling auditcommissie en Kwaliteitscommissie.	
27	Voor welke 'majeure besluiten' het bestuur de goedkeuring nodig heeft van het interne toezicht wordt formeel vastgelegd en betreft in elk geval hetgeen hierover in de Wet op het Voortgezet Onderwijs art. 24e1 is vastgelegd.	Vastgelegd in de statuten	
28	De taken van het interne toezicht worden vastgesteld in de statuten.	Is gebeurd en uitgewerkt in het huishoudelijk reglement RvT	
29	De werkwijze van het interne toezicht worden vastgesteld in het toezichtreglement.	Statuten en Huishoudelijk Reglement RvT	
30	Het interne toezicht hanteert een toezichtkader met expliciete doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht.	In algemene zin opgenomen in het toezichtskader.	
31	Het interne toezicht vergaart zelf actief en tijdig informatie bij het bestuur, de externe accountant, de medezeggenschapsraad, de directie, bij interne of externe functionarissen/ adviseurs en externe organisaties en actoren.	Instructie voor de controller. Met GMR, interne controller en directeur Onderwijs en Personeel vindt jaarlijks 2 gesprekken plaats, 1 met en 1 zonder directeur-bestuurder	<i>jaarlijks</i>
32	Het interne toezicht ziet erop toe dat er een klokkenluidersregeling bestaat die het belanghebbenden mogelijk maakt zonder benadeling van hun belangen onregelmatigheden binnen de organisatie kenbaar te maken. Het interne toezicht is verantwoordelijk voor een correcte afhandeling en dient er specifiek op toe te zien dat de belangen van de klokkenluider ook daadwerkelijk voldoende beschermd worden.	Klokkenluidersregeling volgens de laatste modelregeling	
33	Het interne toezicht evalueert periodiek en in aanwezigheid van het bestuur de onderlinge samenwerking tussen bestuur en intern toezicht en de inhoud en werking van het toezichtkader, eventueel onder externe begeleiding.	Opnemen in de planning	<i>jaarlijks</i>
34	Het interne toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren, legt de conclusies en afspraken schriftelijk vast en doet hierover verslag in het jaarverslag. Het bestuur wordt om input gevraagd. De conclusies van de zelfevaluatie van het interne toezicht worden nabesproken met het bestuur, en minimaal eens in de drie jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder begeleiding van een externe moderator/voorzitter.	Procedure zelfevaluatie	<i>jaarlijks</i>
35	Het interne toezicht stelt de gewenste omvang van het toezichthoudend orgaan vast.	Vastgelegd in het rooster van aftreden (5 leden)	
36	Het interne toezicht zorgt er bij de samenstelling van het interne toezicht voor dat voldoende en op dat moment bij de organisatie passende deskundigheid en ervaring aanwezig is.	Aandachtspunt bij vacatures	
37	Het interne toezicht legt de wettelijk voorgeschreven openbare profielen voor de leden van het interne toezicht voor advies voor aan het bestuur en, conform de WMS artikel 11q, aan de medezeggenschapsraad.	Is gebeurd	

38	In het geval van een vacature binnen het interne toezicht wordt het profiel van het interne toezicht als geheel bekeken. Het profiel van het nieuw te werven lid wordt opnieuw vastgesteld.	Aandachtspunt bij vacatures	
39	Een zittingsperiode van interne toezichthouders is maximaal vier jaar, de jaren bij een eventuele rechtsvoorganger meegeteld. Er kan meerdere malen worden herbenoemd, mits de maximale zittingsduur van acht jaar niet wordt overschreden. Bij herbenoeming wordt het desbetreffende lid beoordeeld op basis van zijn competenties in relatie tot het (herijkte) profiel. Hiertoe voert de voorzitter van het interne toezicht jaarlijks functioneringsgesprekken met alle leden van het interne toezicht. De vicevoorzitter en een lid voeren een functioneringsgesprek met de voorzitter van het interne toezicht.	Statutair vastgelegd Huishoudelijk reglement RvT	<i>jaarlijks</i>
40	Het interne toezicht inventariseert jaarlijks na overleg met het bestuur de professionaliseringsbehoefte van het interne toezicht als geheel en van de afzonderlijke leden en ziet toe op de uitvoering.	procedure zelfevaluatie	
41	Het interne toezicht bepaalt de vorm en de hoogte van de eigen vergoeding, mits deze redelijk en billijk zijn. De afspraken worden openbaar gemaakt via de website van de onderwijsorganisatie en jaarlijks verantwoord in de jaarrekening.	WNT2, Vergoedingsregeling raad van toezicht	<i>jaarverslag</i>
42	Aan de functie van toezichthouder is zodanig invulling gegeven dat de leden ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.	Onderdeel zelfevaluatie	
43	Zij die deel uitmaken van het interne toezicht verrichten nooit taken die aan de (dagelijks) bestuurder toebehoren.	bewaken	
44	Een (oud)bestuurder is niet benoembaar als interne toezichthouder bij dezelfde onderwijs- organisatie of haar eventuele rechtsoptvolger.	Huishoudelijk Reglement RvT	
45	Een interne toezichthouder kan niet tegelijkertijd de functie van bestuurder vervullen bij een onderwijsorganisatie binnen de onderwijssector VO. Een interne toezichthouder kan niet tegelijkertijd de functie van bestuurder vervullen bij een onderwijsorganisatie in een andere onderwijssector dan het VO, tenzij het een ander voedingsgebied betreft.	Huishoudelijk Reglement RvT	
46	Een interne toezichthouder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en zijn collega-leden en verschaft alle relevante informatie. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan, en maakt hiervan melding in het jaarverslag.	Huishoudelijk Reglement RvT en Integriteitscode	
47	Belangenverstrengeling van een intern toezichthouder is niet toegestaan. Hiervan is sprake bij familiale of vergelijkbare relaties en bij zakelijke relaties met andere interne toezichthouders, bestuurders of leden van het management die rechtstreeks onder het bestuur vallen.	Huishoudelijk reglement RvT en Integriteitscode	
48	Het door een interne toezichthouder aanvaarden van een hoofd- of nevenfunctie, al dan niet betaald, wordt gemeld aan het interne toezicht.	Huishoudelijk Reglement RvT	
49	Het interne toezicht meldt in het jaarverslag alle al dan niet betaalde hoofd- en nevenfuncties van interne toezichthouders.	Huishoudelijk Reglement RvT	
50	De onderwijsorganisatie verstrekt noch aan bestuurders, noch aan intern toezichthouders persoonlijke leningen of financiële garanties.	bewaken	
51	Het interne toezicht is de opdrachtgever van de externe accountant. Het interne toezicht beoordeelt jaarlijks het functioneren van de externe accountant en besteedt de functie van externe accountant (minimaal) om de vijf jaar opnieuw aan.	Reglement Auditcommissie	<i>jaarlijks</i>
52	De externe accountant woont in ieder geval de vergadering(en) van het interne toezicht bij waarin wordt gesproken over de jaarrekening en de managementletter.	Huishoudelijk Reglement RvT	<i>jaarlijks</i>
53	De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijktijdig aan het bestuur en het interne toezicht.	bewaken	<i>jaarlijks</i>